

A fordulat elkezdődött

A GKI Gazdaságkutató Zrt. előrejelzése szerint már az IMF-EU tárgyalások sikeres befejezése is csak a gazdasági visszaesés csökkentéséhez lesz elegendő. A pénz- és különösen a működőtőke bizalmának visszaszerzése legjobb esetben is csak 2013-ra hozhat eredményeket.

2012 elejére a magyar gazdaság és a kormány fenntarthatatlan helyzetbe, pénzügyi finanszírozási krízis közelébe került. Az IMF és az EU által is elfogadhatatlannak minősített törvényhozási és gazdaságpolitikai lépések sora kiprovokálta a világ szinte minden politikai és pénzügyi központjának kritikáját, s mély bizalmatlanságot okozott a befektetők körében. Az euró árfolyama átmenetileg 320 forint fölé került, sikertelen állampapír-kibocsátásokra került sor, a hosszú lejáratú államkötvények hozama elérte a 11%-ot, a CDS felár pedig a 750 pontot. A magyar állampapírok minden hitelminősítőnél bővli kategóriába kerültek, megítélésük a régióban a legrosszabb. Az államcsődtől való növekvő félelem következtében érzékelhető lett a hazai megtakarítások némi elszivárgása.

A békülékenyebb kormányzati retorika és a fontos kérdésekben – az MNB függetlensége, az uniós pénzügyi paktumhoz való csatlakozás – megkezdett visszavonulás érezhetően javított az ország megítélésén, az euró/forint árfolyam 300 alá csökkent. A pénzügyi mutatók mélyponthoz viszonyított javulása azonban könnyen átmenetinek bizonyulhat, egy esetleges kormányzati időhúzás könnyen a pénzügyi mutatók új válságspiráljához vezethet. Az IMF-fel és az EU-val folytatandó tárgyalások költségvetési jellegűnek minősítése súlyos hiba lenne, mivel a jelenlegi pénzügyi-finanszírozási válság természete elsősorban bizalmi és politikai, csak másodsorban gazdaságpolitikai és harmadsorban költségvetési jellegű. Elkerülhetetlennek látszik, hogy a kormány hajlandó legyen olyan lényegi intézményi-törvényi változásokra, amelyek legalább jórészt visszaállítják az európai piacgazdaságokban szokásos jogbiztonságot.

Az IMF legfrissebb előrejelzése 2012-re az euróövezetben enyhe recessziót valószínűsít. Bár a magyar kivétel az autópári beruházások termőre fordulása miatt dinamikus lesz, a többi exportágazat lehetőségei tovább szűkülnek. A belföldi kereslet visszaesése súlyosan érinti a hazai piacra termelő és szolgáltató cégeket. A lakosság fogyasztása a reálkeresetek 3,5%-os csökkenése miatt – a devizahitelek terheinek enyhülése ellenére – 2,5%-kal mérséklődik, a beruházások pedig a piac- és forráshiány, valamint a jogbizonytalanság miatt 4%-kal tovább csökkennek.

A bankok hitelezési hajlandósága és képessége a padlón van. A végtörlesztésen december végéig 174 milliárd forintot veszítettek. Ez február végéig még kb. megduplázódik. A bankok és a kormány között született megállapodás értelmében a veszteség 30%-át a bankok leírhatják bankadójukból, de így is tőkepótlásra szorulnak. A romló tőkehelyzet és a katasztrofális gazdasági kilátások hatására a bankok hitelezése leáll, sőt számos esetben a hitelállományok csökkentésére kerül sor.

A 2011. évi pénzforgalmi költségvetési hiány az eredeti előirányzat két és félszerese lett. Az egyszeri tételeket nem tartalmazó ún. strukturális deficit a GDP 5-6%-a körül lehet, ennek leszorítása magyarázza a 2012. évi szigorításokat. A 2012-re tervezett 2,5%-os államháztartási hiány elérése valószínűtlen. Ugyanakkor a kormányra nagy nyomás fog nehezedni, hogy a hivatalosan még nem várt visszaesés esetén is 3% alatt maradjon a deficit. Ezért 2,9% körüli 2012. évi hiány valószínű. Ehhez - részben az IMF-fel folytatott tárgyalások által meghatározott területeken - jelentős évközi korrekciókra lesz szükség.

**A GKI Gazdaságkutató Zrt. prognózisa a magyar nemzetgazdaság
2012. évi folyamatairól**

	2009	2010	2011. I-XI. hó	2011	2012
				előrejelzés	
1. A GDP volumenindexe (%)	93,2	101,3	101,8*	101,5	98,5
2. Az ipari termelés indexe (összehasonlító áron, %)	82,3	110,5	105,6	105	105
3. Nemzetgazdasági beruházások indexe (összehasonlító áron, %)	93,5	94,4	95,5*	98	96
4. Az építési-szerelési tevékenység indexe (összehasonlító áron, %)	95,7	89,9	91,2	90	95
5. A kiskereskedelmi forgalom volumenindexe (%)	94,8	97,7	100,1	100	97,5
6. A kivitel változásának indexe (folyó áron, euróban, %)	80,6	121,4	112,8	112	111
7. A behozatal változásának indexe (folyó áron, euróban, %)	75,2	119,4	111,4	110,5	109
8. A külkereskedelmi mérleg egyenlege (milliárd euró)	3,7	5,5	6,6	7,2	10
9. A folyó fizetési és tőkemérleg együttes egyenlege (milliárd euró)	1,4	2,8	2,7*	3,7	4,5
10. Az euró átlagos árfolyama (forint)	280,6	275,4	279,2**	279,2**	300
11. Az államháztartás hiánya (pénzforgalmi szemléletben, helyi önkormányzatok nélkül, milliárd forint)	918,6	870	1734,4**	1734,4**	750
12. A bruttó átlagkereset indexe	100,5	101,4	104,7	104,5	103,2
13. Fogyasztói árindex	104,2	104,9	103,9**	103,9	105
14. Fogyasztói árindex az időszak végén (előző év azonos hónap = 100)	105,6	104,7	104,1**	104,1**	104,5
15. Munkanélküliségi ráta az időszak végén (%)	10,5	10,8	10,6***	10,7	10,8

* 2011. I-III. negyedév

** Éves tény

*** 2011. IX-XI. hó

A tényadatok forrása: KSH, MNB, NGM